

KEMALİST DEVRİM VE İŞÇİ SINIFI

Aydınlık Gazetesi, 16 Mart 2015

Yıldırım Koç

Kemalist Devrim, Türkiye'nin milli demokratik devriminin zirvesiydi. Tüm demokratik devrimlerin ve Kemalist Devrim'in üç temel hedefi vardır. Bağımsız bir milli devletin kurulması. Bu milli devletin sınırları içindeki halkın bir millete dönüştürülmesi. Kralların, padişahların, halifenin, aristokrasinin, aşiret reislerinin, toprak ağalarının, kilisenin, din adamlarının, şeyhlerin kulluğundan insanların ve erkeklerin kulluğundan kadınların kurtarılması. Demokratik devrim, insanlığın gelişiminde mutlaka geçilmesi gereken bir aşamadır. Ancak bu aşamadan geçilebilmesi, hayat bu süreci zorladığında başarılabilir.

EMPERYALİZME KARŞI MÜCADELE

Türkiye'nin demokratik devrimi, emperyalizme karşı mücadele temelinde gelişti. Emperyalizm Osmanlı'yı parçalamak istiyordu. Osmanlı'yı ayakta tutmak isteyen Mithat Paşa ve arkadaşları ve ardından Talat Paşa ve arkadaşları, milli bir devlet kurmaya, bir millet oluşturmaya ve insanları kulluktan kurtarmaya çalıştılar. Bu çabaları önemliydi; ancak şartların olgunlaşmamasına bağlı olarak, başarıları çok sınırlı kaldı. Emperyalizmin açık saldırısı ve Mustafa Kemal Paşa'nın dehası, Türkiye demokratik devrimine Kemalist Devrim'in damgasını vurmasını sağladı. Her demokratik devrim aynı zamanda bir sınıflar mücadelesidir. Dünya demokratik devrimler tarihinde 1568-1648 Hollanda devrimi, 1640 İngiliz Devrimi, 1776 Amerikan Devrimi, 1789 Fransız Devrimi, gelişen kapitalizmin yarattığı burjuvazinin aristokrasiye karşı mücadelesinde halkı arkasına almasıyla sağlandı. Bu nedenle, bu demokratik devrimler birer "burjuva demokratik devrimleri" idi. Türkiye'nin demokratik devrimi ise emperyalizme karşı bir varoluş mücadelesiyle gelişti. Bu nedenle Türkiye'nin demokratik devrimi bir "burjuva" devrimi değil, bir "milli demokratik devrim"dir.

ÇOK ZAYIF İŞÇİ SINIFI

Bu "milli" devrim gerçekleştirilirken, işçi sınıfı çok zayıftı. Halkın yüzde 80'i köylerde yaşıyordu. Ulusal Kurtuluş Savaşı sırasında, 1921 sanayi sayımına göre, İstanbul, İzmir, Adana ve Bursa gibi yerler dışında "millî hudutlar içinde" 33 bin işyerinde toplam 76.213 işçi çalışıyordu. İşyeri başına düşen ortalama işçi sayısı, 2,53'tü. Diğer bir deyişle, bu işletmeler, gerçek anlamda birer kapitalist işletme olmaktan çok, esnaf ve sanatkâra ait işyerleriydi. Bu dönemde işçilerin önemli bölümü tam olarak mülksüzleşmemiş veya yeniden toprak sahibi olabilme veya kendilerine ait işyeri açabilme olanağına sahip ücretlilerdi. 1927 yılında bir sanayi sayımı yapıldı. Bu sayımın sonuçlarına göre, Türkiye'de 65.245 işletmede 257 bin kişi çalışıyordu. Bu işletmelerin yüzde 36'sı tek kişilikti, yalnızca işyerinin sahibi çalışıyordu. İşletmelerin yüzde 8'inde ise, yalnızca işyeri sahibi ve aile üyeleri bulunuyordu. İşletmelerin diğer yüzde 36'lık bölümünde, işyeri sahibi dahil, 2-3 kişi çalışıyordu. 4 ve daha fazla sayıda kişinin çalıştığı işyerlerindeki 166 bin kişiden 11 bini patron, geri kalanı işçiydi. Tüm Türkiye'de, çalışan kişi sayısının 100'ün üstünde olduğu işyeri sayısı 155 idi. Emperyalist güçler ve onların taşeronları, yüzde 80'i köylü olan bir ülkede insanların canına, değerlerine ve malına saldırınca, devrimci mücadele köylülerden kurulan orduyla başarılıydı. Ancak köylülük, bu devrimi koruyacak ve daha ileriye götürecek bir birikime, programa, örgütlenmeye sahip değildi. Kapitalizm gelişmemişti. İşçi sınıfı çok zayıftı. Kemalist Devrim, işçi sınıfının gelişmediği yoksul bir ülkede, eğitim düzeyi geri bir halkla bir mucize yarattı.